

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ DO POTRZEB I MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW – PRZEDMIOTY MATEMATYCZNO – PRZYRODNICZE

Nauczyciel wybiera spośród dostosowań te, które może wykorzystać w stosunku do konkretnego ucznia

Indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia według obszarów diagnostycznych	Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych
Funkcjonowanie fizyczne (motoryka mała i duża, w tym umiejętności poruszania się i przemieszczania w warunkach szkolnych) oraz świadomość własnego ciała i czynności samoobsługowe	<ul style="list-style-type: none">• dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia,• uwzględnienie motorycznych ograniczeń i wolniejszego tempa pracy;• karty pracy przystosowane do motorycznych możliwości dziecka i uwzględniające jego niepełnosprawność (zmniejszenie ilości, obszerności i stopnia trudności),• wykorzystanie specjalistycznych przyborów i pomocy np. korzystanie z nakładek na ołówki, długopisy,• wydłużenie czasu pracy nad daną aktywnością,• dostosowanie miejsca siedzącego w klasie,• uwzględnienie motorycznych ograniczeń w poruszaniu się,• pozwalanie dzieciom nadrużliwym na ich inicjatywę pod kontrolą nauczyciela wspierającego,

Erasmus+

	<ul style="list-style-type: none">• w przypadku dziecka dysgraficznego umożliwienie pisania wielkimi literami drukowanymi, pismem rozłącznym (bez łączenia liter),• niezwalnianie ucznia w trakcie zajęć z wykonywania czynności,• nie wywoływać do tablicy, jeśli ma trudności z poruszaniem się,• umiejscowienie ucznia w klasie w ławce zapewniającej komfort i łatwe dojście do niego,• zaznaczanie w różny sposób i w różnych miejscach strony lewej i prawej, np. poprzez zwracanie uwagi uczniów na czynności, które wykonują lewą i prawą ręką,• tworzenie sytuacji sprzyjających poznawaniu instytucji i obiektów, z których będzie w przyszłości korzystał,• uczeń podczas zajęć lekcyjnych zajmuje miejsce w pierwszej ławce, może sam zdecydować, który z rzędów ławek wybiera, pod warunkiem, że zapewni mu to komfort poprawnego słyszenia i rozumienia zadań lekcyjnych, co ocenia nauczyciel,• zapewnienie pracy w dobrych warunkach akustycznych,• utrzymanie uwagi ucznia podczas zajęć lekcyjnych,• dawanie gotowych elementów do wklejenia – schematów, małej liczby szczegółów występujących w danych zadaniach (mniejsza liczba elementów, większe wymiary wymagające początkowo mniej precyzyjnych ruchów),• wykorzystywanie nowoczesnych technologii edukacyjnych (zajęcia komputerowe) – komputery, drukarki, aparaty cyfrowe do prowadzenia lekcji – drukowanie zadań, wykorzystywanie edukacyjnych gier komputerowych rozwijanie sprawności fizycznej,
Funkcjonowanie sensoryczne (wzrokowe, słuchowe, czuciowe, węch, równowaga)	Wzrok <ul style="list-style-type: none">• usprawnianie percepcji, pamięci analizy i syntezy wzrokowej,• w brajlu – wielkości komórki brajlowskiej, wysokości punktów odległości między punktami, odległości między poszczególnymi znakami, wyrazami i linijkami,• w grafice dotykowej – rozmiarów grafiki, grubości linii, rodzajów faktur, odstępów między elementami wypełnionymi różnymi fakturami,

Erasmus+

- w powiększonym druku – rodzaju i wielkości czcionki,
- w adaptacjach rysunków dla uczniów słabowidzących – rozmiaru grafiki, grubości linii konturów, kolorystyki, kontrastów barwnych,
- wyeliminowanie z sali zbędnego wyposażenia, które w znaczący sposób rozprasza uwagę wzrokową dziecka np.: tablice z dekoracjami, kolorowe obrazki,
- zastosowanie stonowanych barw w wyposażeniu sali (ściany, meble, wyposażenie) w miarę możliwości,
- ograniczenie ilości pomocy używanych w trakcie zajęć dydaktycznych do minimum,
- zwiększenie formatu materiału obrazkowego,
- stosowanie obrazków z małą ilością szczegółów,
- stosowanie obrazków konturowych,
- prezentacja pomocy dydaktycznych w odpowiedniej odległości i wysokości dostosowanej do możliwości dziecka,
- upewnienie się, że dziecko miało możliwość zapoznanie się z materiałem pokazowym,
- dostosowanie natężenia światła do potrzeb dziecka,
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela w celu zwiększenia koncentracji ucznia oraz ograniczenia liczby bodźców rozpraszających, zwiększenie bezpośredniej kontroli nauczyciela, a także zmniejszenia liczny błędów podczas przepisywania z tablicy,

Sluch

- usprawnianie funkcji słuchowych (ćw. : wrażliwości słuchowej),
- prowadzenie zajęć niezbędnych do rozwoju psychoruchowego stymulując rozwój wzroku, słuchu, równowagi, czucia i węchu,
- upewnianie się, czy dziecko dobrze usłyszało i zrozumiało polecenie,
- powtarzanie i modyfikowanie poleceń np.: podawanie ich w prostszej formie językowej, posługiwanie się gestem, demonstracją lub rysunkiem,
- ustalenie umownego znaku w przypadku nie zrozumienia, nie usłyszenia polecenia np.: gest, znak graficzny lub inne,

Erasmus+

	<ul style="list-style-type: none">• kierowanie uwagi dziecka w istotnych momentach zajęć poprzez podpowiedzi słowne, modelowanie lub obrazkowe,• mówienie w sposób naturalny, nie podnoszenie głosu,• zwracanie się twarzą ku dziecku, nie zmieniać miejsca w trakcie przekazu ustnego,• niwelowanie hałasu w sali oraz docierających dźwięków z poza niej, np.: zamknięcie okna,• nauczycielka powinna dobrać sobie na czas lekcji obuwie na „cichej” podeszwie (np. stukanie obcasów może być bardzo irytujące dla dziecka z nadpobudliwością psychoruchową), <p>Czuciowe:</p> <ul style="list-style-type: none">• zastosowanie gniotków antystresowych w celu wyhamowania napięcia,• ustawienie odpowiedniej temperatury w sali,• usadzenie dziecka samego w ławce(przy nadwrażliwości na dotyk uczeń podświadomie obawia się, że mogłoby zostać przez kogoś dotknięte i jest to źródłem przykrego napięcia),• stosowanie różnorodnych mas plastycznych na wybranych lekcjach,• umożliwienie dotykania pomocy dydaktycznych podczas wybranych lekcji, <p>Węch:</p> <ul style="list-style-type: none">• korzystanie z umiarem, z perfum czy dezodorantów przez nauczycieli mających kontakt z dzieckiem, <p>Równowaga:</p> <ul style="list-style-type: none">• towarzyszenie osoby dorosłej podczas przemieszczania się,
Funkcjonowanie komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none">• używanie języka uniwersalnego – krótkich zdań, zbudowanych z powszechnie używanych i rozumianych słów,• unikanie specjalistycznych określeń i skrótów (w przypadku konieczności ich użycia należy je objaśniać przy pierwszym zastosowaniu),• unikanie określeń metaforycznych oraz wyrażeń frazeologicznych,

Erasmus+

	<ul style="list-style-type: none">• stosowanie poprawnej interpunkcji,• rozwijanie komunikacyjnego aspektu mowy,• wzbogacanie słownictwa biernego i czynnego, specjalistycznego związanego z nauczaniem przedmiotem• usprawnianie strukturalnego aspektu mowy (reguły użycia w praktyce),• doskonalenie formalnego aspektu mowy (wyrazistości artykulacyjnej),• usprawnianie aparatu artykulacyjnego i oddechowego poprzez ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, ćw. artykulatorów,• mówienie i słuchanie, posługiwanie się mową, stymulowanie mowy czynnej,• stwarzanie sytuacji mobilizujących do rozwijania umiejętności komunikacyjnych ucznia, w tym także umiejętności czytania i pisanie, jak również elementarnych umiejętności matematycznych,
Umiejętności poznawcze (uwaga, spostrzeganie, pamięć, myślenie)	<ul style="list-style-type: none">• rozwijanie pamięci roboczej (memory, puzzle, porównywanie),• usprawnienie uwagi i pamięci słuchowej (lokalizacja źródeł dźwięków, rozpoznawanie dźwięków, zapamiętywanie kolejności dźwięków, powtarzanie sekwencji słów, zdań w odpowiedniej kolejności),• usprawnianie analizy i syntezy słuchowej, uwagi słuchowej,• ćwiczenia w definiowaniu pojęć,• usprawnianie rozumowania ilościowego,• wydłużanie czasu pracy,• ćwiczenia w koncentracji uwagi,
Umiejętności edukacyjne (czytanie, pisanie, liczenie, zdobywanie wiedzy, rozumienie treści, rozwiązywanie	<i>Matematyka</i> <ul style="list-style-type: none">• formułowanie jasnych i krótkich poleceń,• ocenianie toku rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny (co mogłoby wynikać z pomyłek rachunkowych), i odwrotnie - ocenianie pozytywnie , jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna,

Erasmus+

**problemów,
wykorzystywanie
wiedzy w praktyce)**

- przeznaczenie większej ilości czasu na naukę tabliczki mnożenia,
- umożliwienie uczniowi poznania różnych sposobów opanowania tabliczki mnożenia,
- pozwalanie na korzystanie ze wzorów matematycznych w trakcie rozwiązywania zadań,

Geometria

- wydłużenie czasu na uruchomienie wyobraźni przestrzennej na lekcjach geometrii – stosowanie metody pogładowej,
- Naprowadzenie i ukierunkowanie w orientacji poprzez:
 - dokładne określenie położenia danego obiektu;
 - wykonanie brył geometrycznych i wykorzystywanie ich przy obliczeniach;
 - stosowanie ćwiczeń i doświadczeń z użyciem modeli przestrzennych.
- Wykorzystywanie ćwiczeń praktycznych z przyrządami geometrycznymi:
 - posługiwanie się linijką, odmierzenie danego odcinka, rysowanie odcinka o danej długości;
 - rysowanie odległości za pomocą cyrkla;
 - mierzenie kątów za pomocą kątomierza.
- nieocenianie niewłaściwego rozplanowania rysunku lub nieprawidłowej proporcji przedmiotów oraz stosunków przestrzennych,
- niekrytykowanie ucznia, służenie pomocą przy sporządzaniu wykresów i rysunków geometrycznych lub przygotowanie ich dla ucznia,
- uwzględnienie ewentualnych trudności w geometrii poprzez umożliwienie większej liczby ćwiczeń i doświadczeń z wykorzystaniem modeli przestrzennych,

Liczenie

Erasmus+

- umożliwienie uczniowi liczenia różnymi sposobami w celu uzyskania prawidłowego wyniku: na placach, z rysowaniem kresek i tym podobne.
- zwiększenie ilości czasu przeznaczanego na wykonywanie ćwiczeń w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia.
- nieponaglanie ucznia podczas wykonywania działań przy tablicy.
- przeznaczenie większej ilości czasu na opanowanie i wykonywanie działań na ułamkach.
- umożliwienie uczniowi korzystania ze wzorów w czasie obliczania objętości i powierzchni brył oraz figur złożonych.
- stosowanie zasady stopniowania trudności podczas rozwiązywania równań: od krótkich do dłuższych.
- przypominanie uczniowi o kolejności wykonywania działań,

Zapisywanie

- zaznaczanie kolorami znaków działań matematycznych.
- zwracanie uwagi na zapis pisemnego dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia (szczególnie dokładne pisanie jednościami pod jednościami i tak dalej)
- ukazanie dziecku, że błędne przepisywanie, na przykład słupków, znaków działań w nieodpowiednich miejscach może wpłynąć na nieprawidłowe dokonanie obliczeń.
- pozwolenie uczniowi na pisanie w zeszytach kratkowym na lekcjach geometrii.
- nieocenianie trudności z odczytaniem tabel i wykresów,

Zadania tekstowe

- głośne lub ciche czytanie zadań tekstowych,
- sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i prawidłowo ją zrozumiał,

Erasmus+

- Analizowanie zadania wspólnie z uczniem:
 - powtarzanie treści zadania lub polecenia;
 - udzielanie dodatkowych wyjaśnień;
 - zadawanie pytań pomocniczych;
 - naprowadzanie na właściwy tok myślenia, rozwiązanie;
 - odwoływanie się do konkretów;
 - graficzne przedstawienie treści zadania;
 - nawiązywanie do codziennych sytuacji życiowych.
- dzielenie złożonych zadań na mniejsze etapy,
- pozwolenie na korzystanie ze wzorów, tabliczki mnożenia i innych pomocy,
- nieponaglanie ucznia przy rozwiązywaniu zadań,
- ustne komentowanie działań podczas obliczeń wymagających wielokrotnych przekształceń (przy tablicy)
- odwoływanie się do doświadczeń z życia codziennego poprzez łączenie wiedzy matematycznej z umiejętnościami praktycznymi.
- wykorzystywanie polisensorycznej metody edukacji matematycznej.
- formułowanie poleceń i wskazówek krótko, prosto i zwięźle.
- umożliwienie korzystania z zapisanej terminologii matematycznej (definicji, wzorów itp.) na lekcjach i sprawdzianach.
- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia.
- stosowanie przemiennie zadań o różnym stopniu trudności, aby nie były nużące i dawały możliwości prawidłowego wykonania zadania, co przyczyni się do podniesienia samooceny ucznia.

FIZYKA

- stosowanie krótkich, zrozumiałych instrukcji w czasie wykonywania różnych poleceń, ćwiczeń, zadań.

Erasmus+

- w trakcie rozwiązywania zadań, sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał; w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek.
- ukierunkowanie, naprowadzenie ucznia na właściwy tok myślenia podczas przekształcania wzorów, zamiany jednostek fizycznych.
- dzielenie zadań na etapy i zachęcanie do ich wykonywania małymi krokami.
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej).
- wykorzystanie różnorodnych doświadczeń fizycznych, które w sposób pogładowy umożliwiają dziecku zrozumienie zjawisk i procesów fizycznych.
- umożliwienie uczniowi odtwarzania swoimi słowami treści reguł, definicji i doświadczeń.
- umożliwienie (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej (praca klasowa lub sprawdzian) na odpowiedź ustną.
- zastąpienie podczas odpowiedzi ustnych pytań złożonych większą liczbą pytań prostych.
- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazania się wiedzą z danego materiału.)
- zmniejszenie liczby zadań (poleceń) ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy ucznia.
- dążenie do tego, by dziecko nie uczyło się encyklopedycznego, mechanicznego odtwarzania wiedzy z pamięci bez zrozumienia.
- staranne wyjaśnienie definicji i reguł.
- dzielenie materiału na mniejsze części w celu ułatwienia zapamiętania i odtworzenia przez ucznia.
- wypisanie kilku podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź, czytając dany materiał (przy odpytywaniu proszenie o udzielenie na nie odpowiedzi.)

Erasmus+

- zrezygnowanie z nagłego wrywania do odpowiedzi bez uprzedzenia, szczególnie z odległych partii materiału.
- stosowanie poleceń ustnych i pisemnych o prostej konstrukcji, upewnienie się, czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
- odwoływanie się do konkretności, przedstawianie treści zadań graficznie, ukierunkowywanie i naprowadzenie w myśleniu, nawiązywanie do codziennych sytuacji życiowych.
- powtarzanie i przypominanie, utrwalanie zdobytych wiadomości i umiejętności.
- Przypominanie i utrwalanie zdobytej wiedzy:
 - w początkowej i końcowej części zajęć edukacyjnych;
 - w czasie lekcji powtórzeniowych;
 - po przeprowadzonych kartkówkach, sprawdzianach, testach w celu uzupełnienia wiadomości.
- wykorzystywanie wielu pomocy dydaktycznych urozmaicających proces nauczania.
- stosowanie zróżnicowanych form sprawdzania wiadomości i umiejętności w celu ograniczenia oceniania na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia.
przeprowadzanie sprawdzianów ustnych w ławce, niekiedy nawet indywidualne odpytywanie.
- zadawanie takiej ilości pracy domowej, jaką uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać.
- dokonywanie systematycznej oceny prac domowych.

PRZYRODA/BIOLOGIA

- udzielanie pomocy uczniowi z trudnościami w przemieszczaniu się i orientacji w terenie (wykorzystanie kompasu, róży wiatrów, igły magnetycznej)
- naprowadzanie i ukierunkowywanie w orientacji na mapie poprzez dokładne określenie położenia danego obiektu.
- Aktywne wykorzystywanie metodyki badań biologicznych poprzez:
 - planowanie, przeprowadzanie i dokumentowanie obserwacji i prostych doświadczeń biologicznych,

Erasmus+

- przeprowadzenie obserwacji mikroskopowych preparatów świeżych i trwałych.
- poznawanie przyrody swojego regionu, swojej ojczyzny i przyrody świata.
- uwzględnianie zasady stopniowania trudności poprzez przechodzenie od tego, co bliskie (poznawanie najbliższego otoczenia dziecka), do tego, co dalekie (poznawanie innych regionów Polski).
- wskazanie treści niezbędnych do opanowania.
- uczenie się przyrody przez stosowanie różnorodnych form bezpośredniego kontaktu z przyrodą:
 - wycieczki bliższe i dalsze do poznanych ekosystemów: sad, ogród, pole, łąka, las, jezioro, rzeka, staw.
 - stosowanie metod poszukujących, obserwacyjnych, badawczych.
 - stosowanie prostych poleceń ustnych i pisemnych, upewnianie się czy zostały dobrze zrozumiane, w razie potrzeby dodatkowe wyjaśnianie.
 - uwzględnienie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem; sprawdzanie rozumienia treści zadań i poleceń i w razie potrzeby udzielanie odpowiedniej pomocy.
 - wydłużenie czasu na wypowiedź ustną, niewywoływanie ucznia do natychmiastowej wypowiedzi (dawanie mu nawet krótkiego czasu na zastanowienie)
 - pomoc podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzenie poprzez pytania pomocnicze.
 - niewywoływanie do odpowiedzi bez uprzedzenia, szczególnie z odległych partii materiału.
 - w trakcie rozwiązania zadań sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał , w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek.
 - wydłużenie czasu na rozwiązanie zadań czasie kartkówek i sprawdzianów.
 - zadawanie pracy domowej z zadaniami podobnymi do wykonywanych na lekcji.

CHEMIA

- wydłużenie w czasie nauki definicji, wzorów, symboli chemicznych.

Erasmus+

- uwzględnienie trudności związanych z zapisywaniem reakcji chemicznych, mylenia znaków działań, przestawiania cyfr.
- pozyskiwanie i przetwarzanie informacji z różnorodnych źródeł z wykorzystaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych.
- dawanie więcej czasu na odpowiedzi ustnej i samodzielne prace pisemne (w ich trakcie – podchodzenie do ucznia, upewnianie się, czy nie potrzebuje pomocy).
- udzielanie pomocy podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzanie na właściwy tok myślenia poprzez zadawanie ukierunkowanych, pomocniczych pytań związanych z opracowanym zagadnieniem.
- udzielanie pomocy, wskazówek, naprowadzeń w tworzeniu wyraźnego schematu analizy poprzez zadawanie dodatkowych pytań naprowadzających, pomaganie w porządkowaniu wiadomości, wyciąganiu wniosków w trakcie omawiania tematów, zagadnień przekrojowych.
- rozumienie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązania problemów.
- opanowanie czynności praktycznych.
- ograniczenie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku.
- wydłużanie czasu na wykonywanie zadań i ćwiczeń praktycznych.
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy i w razie potrzeby udzielania pomocy i wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania.
- umożliwianie poprawienia ocen w spokojnych warunkach.
- dostrzeganie i nagradzanie aktywności i wysiłku wkładanego w pracę poznawczą na lekcji i w domu.
- nagradzanie za samodzielne wykonywanie zadań i doprowadzanie rozpoczętej pracy do końca.
- bezpieczne posługiwanie się prostym sprzętem laboratoryjnym, podstawowymi odczynnikami chemicznymi.
- projektowanie i przeprowadzanie prostych doświadczeń chemicznych.
- dłuższe utrwalanie, dzielenie na mniejsze porcje materiału sprawiającego trudność.

Erasmus+

- częste odwoływanie się do konkretnych przykładów (na przykład graficzne przedstawienie treści zadań), efektywne stosowanie zasady pogłębienia.
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej)
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części)
- zadawanie takiej ilości pracy domowej, jaką uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać.
- wydłużenie czasu na przyswojenie, powtórzenie, utrwalenie, zapamiętanie danej partii materiału.
- wydłużenie czasu przeznaczonego na przyswojenie modułów tematycznych.

GEOGRAFIA

Orientacja przestrzenna

- niewywoływanie ucznia do mapy bez zapowiedzi, naprowadzanie i ukierunkowywanie ucznia w odzukiwaniu obiektów, miast, rzek.
- odpytywanie ustne, ale bez pokazywania na mapie i wskazywania kierunków świata.
- dokładne określenie położenia danego obiektu na mapie.
- złagodzenie wymagań dotyczących znalezienia na mapie określonych obiektów bez wcześniejszego omówienia ich lokalizacji.
- udzielenie pomocy uczniowi korzystającemu z mapy konturowej.
- zwiększenie formatu mapy konturowej (A3).
- ograniczenie zadania do kolorowania mapy według legendy.
- łagodniejsze ocenianie w związku z niskim poziomem orientacji wizualno – przestrzennej, na przykład lekcje w terenie, wyznaczanie kierunków świata.

Wiedza geograficzna

Erasmus+

- umożliwienie uczniowi korzystania z różnych źródeł wiedzy geograficznej.
- dzielenie materiału do opanowania w domu na mniejsze części oraz wydłużenie czasu na ich opanowanie, rozbijanie bieżących zadań na mniejsze części.
- Bezpośredni kontakt ze środowiskiem geograficznym:
 - wycieczki bliższe i dalsze do poznanych ekosystemów: sad, ogród, las, pole, łąka, jeziora, rzeka;
 - wycieczki krajoznawczo – turystyczne w celu poznania, zbadania terenu (ukształtowania powierzchni , budowy geologicznej Ziemi);
 - wykorzystywanie pomocy dydaktycznych, na przykład map fizycznych, politycznych i innych.
- wykorzystanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części).
- wydłużenie czasu na wykonywanie zadania.
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy i w razie potrzeby udzielanie pomocy i wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania.
- wydłużenie czasu na przyswojenie, powtórzenie, utrwalenie, zapamiętanie danej partii materiału.
- odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany.
- ograniczenie wymagań w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku krótkich, prostych zdań na dany temat.
- dostosowanie poziomu trudności zadań szkolnych i domowych do indywidualnych możliwości ucznia (zadawanie mniejszej liczby zadań, o mniejszym stopniu trudności).
- łagodniejsze ocenianie wykresów, mapek, rysunków wykonanych niestarannie.

TECHNIKA

- podpowiadanie tematu pracy technicznej.
- niekrytykowanie ucznia, jego powolnego tempa pracy, niezręczności ruchów.

Erasmus+

- służyć pomocą przy sporządzaniu wykresów i rysunków technicznych lub przygotowanie ich dla ucznia.
- podchodzić do ucznia, ukierunkowywać w działaniu.
- Podczas oceniania zwracać uwagę na:
 - rozmieszczenie elementów na kartce i zachowanie proporcji;
 - umiejętność wykorzystania w praktyce poznanych technik artystycznych;
 - posługiwanie się przyborami i narzędziami;
 - staranność, estetykę, doprowadzenie pracy do końca, inwencję twórczą.
 - zachowanie porządku na stanowisku pracy;
 - wykazanie się wiedzą teoretyczną.
- zachęcanie do wykonywania działań wymagających konstruowania, wycinania, modelowania, tworzenia form przestrzennych oraz układania (klocki, puzzle, układanki)
- wydłużenie czasu na wykonanie pracy technicznej.
- upewnienie się czy uczeń z zaburzoną orientacją przestrzenną rozumie pojęcia prawej i lewej strony.
- docenianie chęci pokonywania trudności, wysiłku, wytrwałości, samodzielności w działaniu.
- niekrytykowanie, ocenianie kształtujące za każdą wykonaną lub ukończoną pracę.

INFORMATYKA

- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części)
- częstsze powtarzanie i utrwalanie materiału.
- dawanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwe udzielanie doradztwa i instruktażu.
- udzielenia wsparcia w postaci naprowadzeń, wskazówek, robienie częstych przerw na krótki relaks itp.
- niewyrywanie do natychmiastowej odpowiedzi, przygotowanie wcześniejszą zapowiedzią, że uczeń będzie pytany.

Erasmus+

- wydłużenie czasu na udzielenie odpowiedzi ustnych.
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności.
- zwiększenie ilości powtórzeń w celu przyswojenia zapamiętania, utrwalenia i zrozumienia wprowadzonych treści nauczania.
- pozostawienie więcej czasu na utrwalenie materiału.
- unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć.
- często odwoływanie się do konkretnego, przykładu.
- unikanie pytań przekrojowych.
- wprowadzenie wolniejszego tempa pracy.
- szerokie zastosowanie zasady pogłębienia.
- dokonywanie oceny chęci ucznia i wysiłku wkładanego w realizację ćwiczeń, zadań, a nie poziomu wiedzy i umiejętności.
- niezmuszanie do wykonywania zadań sprawiających uczniowi trudności.
- unikanie krytykowania i negatywnego oceniania na forum klasy.
- branie przede wszystkim pod uwagę stosunku ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłku i przygotowania do zajęć w materiały, niezbędne pomoce.
- zadawanie takiej ilości pracy domowej, jaką uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać.
- umożliwienie uczniowi pracy w grupie i pełnienie różnych ról, na przykład poszkodowanego i ratownika, oraz wykazania się umiejętnościami przydatnymi w życiu codziennym w zakresie stosowania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach.
- podczas oceniania uwzględnianie wysiłku, zaangażowania, umiejętności praktycznych ucznia, a nie tylko encyklopedycznego przyswojenia treści programowych.
- stosowanie utrwalenia, powtórzeń nowo wprowadzonych wiadomości na różnych etapach zajęć edukacyjnych, zarówno w fazie rozpoczynającej jednostkę edukacyjną, jak i końcowej.
- bazowanie na ćwiczeniach praktycznych podczas powtarzania wiadomości.

Erasmus+

- w szerszym zakresie kształtowanie świadomości ucznia odnośnie do jego poziomu i skali osiągnięć oraz umacnianie w nim przeświadczenia o możliwości poprawy.
- podanie zakresu pytań, zagadnień jakie wystąpią na sprawdzianie (na przykład 12 pytań z danego działu, z których 4 wystąpią na sprawdzianie, teście.)
- rozbicie złożonych ćwiczeń na części i ocenianie etapami ich wykonania; dochodzenie do wiedzy małymi krokami.
- w razie problemów z odczytaniem zadań, trudności w cichym czytaniu ze zrozumieniem udzielenie uczniowi dyskretnej pomocy w postaci przeczytania danego zadania.
- wydłużenie czasu na wykonanie zadania, ćwiczeń, pisanie sprawdzianów, kartkówek, prac kontrolnych, testów.
- systematyczne dokonywanie kontroli wyników nauczania połączonej z oceną pracy wpływającą na jakość poziomu nauczania i uczenia się oraz zasadą trwałości opanowania przez ucznia nowych wiadomości i umiejętności,
- wykorzystanie różnorodnych form kontroli stopnia opanowania wiedzy oraz opanowanych umiejętności praktycznych uczniów, umiejętności wiązania teorii z praktyką, na przykład wypowiedzi ustne, pisemne, zadania domowe,
- umożliwienie uczniowi zamiany formy pracy pisemnej na ustną w wypadku problemów związanych z odtworzeniem wyuczonej wiedzy i przekazaniem jej w formie pisemnej,
- dostosowanie trudności zadań zawartych w sprawdzianach, testach i kartkówkach do możliwości intelektualnych ucznia, wybieranie zadań z treści programowych koniecznych, elementarnych zawartych w podstawie programowych,
- w razie konieczności ograniczenie liczby zadań na sprawdzianach, testach,
- w pierwszej kolejności uwzględnienie treści z poziomu wiadomości podstawowych, a potem ponadpodstawowych (rozszerzających, dopełniających, wykraczających poza program),

Erasmus+

Rozwój emocjonalny, identyfikacja i wyrażanie emocji oraz funkcjonowanie społeczne, relacje rówieśnicze z dorosłymi, rozumienie i przestrzeganie norm społecznych

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z nieprzyjemnymi emocjami, nad rozładowaniem napięcia emocjonalnego,
- prowadzenie zajęć doskonalących radzenie sobie z uczuciami,
- uczenie radzenia sobie z napięciem fizycznym, emocjonalnym,
- budowanie wiary we własne możliwości oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości i pewności siebie poprzez stwarzanie okazji do osiągnięcia sukcesu, docenianie za wysiłek jaki dziecko wkłada w pracę,
- komunikowania potrzeb i stanów emocjonalnych; uczenie zasad współżycia społecznego (w szczególności pomoc sąsiedzka i inne zachowania prospołeczne, poszanowanie godności osobistej drugiego człowieka, uprzejmość i życzliwość),
- rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych interakcji społecznych,
- doskonalenie komunikacji interpersonalnej,
- rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych interakcji społecznych,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych, uczenie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- uczenie umiejętności kierowania swoim postępowaniem,
- rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i budzenie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- uczenie obowiązkowości i kształtowanie niezależności uczuciowej
- umożliwianie uczniowi udziału w różnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury,
- zachęcanie do zabaw grupowych,

This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.